

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII

Înființare prin cooperare a formelor de integrare agricole și de mediu - M1/1A

Tipul măsurii:

- SERVICII

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele, clustere, grupuri operaționale, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol, industrie alimentară, turism, protejarea patrimoniului natural.

În analiza SWOT s-a identificat ca punct slab lipsa spiritului sau chiar rezistența la cooperare a locuitorilor. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și neagricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care se vor formaliza vor ajuta la moderarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu și vor promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi, inovative. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și neagricole, precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale.

Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- produsele agro-alimentare realizate în teritoriu nu apar în ofertele de produse din regiune;
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare;
- sector de procesare insuficient dezvoltat;
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare;
- gamă limitată de produse tradiționale;
- foarte puține produse recunoscute la nivel european;
- slaba reprezentare a activităților meșteșugărești, tradiționale în forme organizate;
- slaba valorificare a potențialului natural, cultural, patrimonial;
- slaba coordonare a promovării turismului;
- distrugerea în timp a monumentelor, a satului tradițional, a arhitecturii tradiționale.

Realizarea formelor asociative este un beneficiu enorm al cooperării, deoarece actorii locali recunosc importanța asocierii, de aceea acest sprijin informațional susține acest demers. Realizarea și implementarea planului de afaceri, a studiului de fezabilitate care vor fi realizate prin alte măsuri din LEADER, PNDR sau alte programe, vor contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.

Obiective de dezvoltare rurală contribuie la:

- a) favorizarea competitivității agriculturii;

- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, conform art. 4 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Obiectivele specifice al măsurii sunt:

- sprijinirea cooperării între diferiți actori din sectorul agricol, sectorul forestier și lanțul alimentar, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților specificate;
- sprijinirea înființării de clustere și rețele;
- sprijinirea înființării și funcționării grupurilor operaționale.

Măsura contribuie la prioritatea specifică P1 încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale și la prioritatea secundară **P6** promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare, alineatul 1 punctele a. abordări de cooperare între diferiți actori din sectorul agricol, sectorul forestier și lanțul alimentar din Uniunea Europeană, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală, inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile interprofesionale, **b.** crearea de clustere și rețele și **c.** înființarea și funcționarea grupurilor operaționale din cadrul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, la care se face referire la articolul 56 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 1A** încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **Inovare:**

Sprijinirea cooperării între diferiți actori, rețele/clustere, grupuri operaționale reprezintă o abordare inovativă deoarece rezolvarea problemelor identificate în mediul rural prin investițiile, acțiunile realizate în comun au un efect multiplicator față de sprijinirea unor beneficiari individuali.

Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile M3/3A Sprijinirea investițiilor formelor de integrare agricole noi și a celor existente și M4/4A Protejarea patrimoniului natural, formele asociative înființate vor avea posibilitatea de a primi finanțări pentru realizarea planurilor de afaceri, studii de fezabilitate prin intermediul celor două măsuri. Măsura este complementară și cu măsura M2/2B Sprijinirea tinerilor fermieri.

Sinerгия cu alte măsuri din SDL: Nu este cazul.

2. Valoarea adăugată a măsurii:

- Schimbarea mentalității actorilor locali în sensul aprecierii lucrului în comun și forme asociative;
- Înființarea formelor asociative, rețele, clustere sprijină realizarea unor investiții care vor avea un impact economic, social și de mediu mai puternic, decât acțiunile realizate de actorii individuali;
- Promovarea necesității de cooperare cu scopul rezolvării problemelor identificate la nivel de exploatare, de comercianți și alți actori implicați/interesați în realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală;
- Rezolvarea unei nevoi a teritoriului (de ex. creșterea competitivității sectorului agricol, întreținerea patrimoniului natural) pentru mai mulți beneficiari direcți în același proiect și implicit și pentru mai mulți beneficiari indirecti;
- Asigurarea unei mai bune informări asupra atractivității teritoriului.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare.

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare;

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare;

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

Legislația națională în vigoare privind înființare clustere, rețele și alte forme asociative.

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită, care va face parte din forma asociativă, desemnată în acest sens de parteneriat.

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală;
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sănătate, educație, etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2013, în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

În cadrul măsurii, sprijinul va fi acordat pentru:

- Animarea teritoriului pentru a facilita realizarea unei rețele;
- Funcționarea cooperării, inclusiv salariul coordonatorului;
- Formarea și informarea potențialilor membri ai cooperării;
- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a proiectelor de interes local;
- Constituirea unei forme asociative;
- Realizarea de studii cu privire la zona în cauză, studii de fezabilitate și/sau elaborarea planului de afaceri.
- Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul până la finalizarea proiectului trebuie să prezinte un plan de afaceri/studiu de fezabilitate/studiu din care să rezulte necesitatea și importanța acțiunilor pentru comunitate.

8. Criterii de selecție

- Numărul de parteneri vizați;
- Numărul de beneficiari finali vizați în grupul țintă;
- Relevanța proiectului pentru specificul local.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a unui proiect este de 10.000 euro/proiect.

Intensitatea sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: până la 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - până la 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%.

Din suma totală eligibilă a proiectului se poate alocă un procent maxim de 30% pentru costurile de funcționare a rețelei.

Îndeplinirea celor asumate prin criteriile de eligibilitate al acestei măsuri nu este condiționată de depunerea planului de afaceri, a studiului de fezabilitate viabil la măsurile M3/3A și M4/4A. În cazul în care a fost înființată o cooperare pe baza acestei măsuri și parteneriatul are un plan de afaceri, studiu de fezabilitate, studiu de caz viabil, însă implementarea acestuia excede alocarea LEADER/proiect, acesta se poate realiza și din alte fonduri.

Sprijinul public nerambursabil pentru proiectele care intră sub incidența regulii de minimis conform Regulamentului UE nr. 1407/2013, ajutoarele de minimis pe perioadă de 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare țintă (2023)
1A	Cheltuieli publice totale (Euro)	30.000
1B (specific)	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare, articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3